

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 321/2014-4

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. júla 2014 predbežne prerokoval sťažnosť A. C., zastúpeného advokátom Mgr. Norbertom Stankom, Advokátska kancelária, M. R. Štefánika 4280/30, Sereď, vo veci namietaného porušenia *„základného ľudského práva, práva na azyl“* a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. C. o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. júna 2014 doručená sťažnosť A. C. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia *„základného ľudského práva, práva na azyl“*.

Sťažovateľ, zastúpený právnym zástupcom, v sťažnosti uviedol:

„Dolupodpísaný... týmto podávam sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1, ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky vo veci porušenia môjho základného práva.

Minister spravodlivosti svojím rozhodnutím o vydaní mojej osoby do Ruskej federácie porušil moje základné ľudské práva, právo na azyl. Do dnešného dňa t. j. 13. 6.

2014 mi nebolo doručené rozhodnutie, voči, ktorému by som sa mohol účinne brániť a to tak, že by som voči nemu podal odvolanie alebo iný opravný prostriedok.

Ja som podal žiadosť o udelenie azylu, ktoré bolo jednou z podmienok, ktorá by zamedzila môjmu vydaniu. V čase keď ma navštívili pracovníci cudzineckej polície som neodmietol azylové konanie tak ako to odôvodňuje rozhodnutie, ale iba som požiadal, aby som sa mohol poradiť s mojím právnym zástupcom. Toto vyhodnotili pracovníci cudzineckej polície, ako moje zamietavé stanovisko.

V týchto dňoch som opätovne podal žiadosť o azyl, prostredníctvom svojho právneho zástupcu.

Svoju sťažnosť na Ústavný súd Slovenskej republiky podávam z toho dôvodu, že o ochrane mnou označeného základného práva nerozhoduje iný súd.“

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Navrhujem, aby Ústavný súd SR po predbežnom prerokovaní sťažnosti, moju sťažnosť prijal na ďalšie konanie, a aby mojej sťažnosti vo veci samej vyhovel, tak, že ministerstvo spravodlivosti zast. ministrom spravodlivosti porušil moje základné právo.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde

nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhovaného dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca. Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom. Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania. Podľa § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať označenie... (b) právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým sa porušili základné práva alebo slobody... Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde k sťažnosti sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu.

Ustanovenie § 20 zákona o ústavnom súde sa v celom rozsahu vzťahuje aj na sťažnosť podľa § 49 a nasl. zákona o ústavnom súde. Ústavný súd výslovne zdôrazňuje, že viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom. Z uvedeného vyplýva, že ústavný súd má v ústave a zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde).

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ prostredníctvom kvalifikovaného zástupcu (advokáta), ktorý koncipoval aj samotnú sťažnosť podanú ústavnému súdu, nepostupoval v súlade s § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a síce nepredložil ústavnému súdu splnomocnenie na zastupovanie pred ústavným súdom, v sťažnosti chýba identifikácia základných práv, ktorých porušenie namieta, absentuje údaj identifikujúci konanie, ktorým boli porušené práva sťažovateľa, a tiež chýba kvalifikovaný petit sťažnosti.

V súvislosti s uvedenými nedostatkami ústavný súd pripomína, že tieto nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na takýto postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom, pričom z doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010). Ústavný súd v tejto súvislosti už vo svojom uznesení sp. zn. II. ÚS 117/05 z 11. mája 2005 uviedol: „Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom.“ Aj v súvislosti s tým naďalej zostáva v platnosti zásada „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

Ústavný súd vzhľadom na už uvedené konštatuje, že sťažnosť vykazuje také nedostatky náležitostí predpísaných zákonom, že nie je možné preskúmať splnenie hoci len procesných podmienok konania pred ústavným súdom, a preto ju z uvedeného dôvodu odmietol už pri jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. júla 2014